

Οι ασθενείς που νοσηλεύθηκαν από COVID-19 έχουν μεγαλύτερους τίτλους εξουδετερωτικών αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2: αποτελέσματα Ελληνικής Μελέτης σε συνεργασία με το National Cancer Institute των ΗΠΑ

Η παραγωγή αντισωμάτων έναντι του ιού SARS-CoV-2 στον ορό σε ασθενών μετά από λοίμωξη COVID-19 αποτελεί πεδίο διαφωνιών στη διεθνή ιατρική βιβλιογραφία. Αρκετές δημοσιεύσεις αναφέρουν ότι τα αντισώματα εξαφανίζονται ένα μήνα μετά το πέρας των συμπτωμάτων ενώ άλλες αναφέρουν ότι παραμένουν στον ορό τουλάχιστον 6 μήνες μετά τη νόσηση.

Δεδομένα από την Ελλάδα, έγιναν προσφάτως δεκτά για δημοσίευση στο διεθνές ελβετικό ιατρικό περιοδικό *Microorganisms* (<https://www.mdpi.com/2076-2607/8/12/1885>). Σε αυτή την πρωτοποριακή μελέτη, **εξετάσθηκαν 259 άτομα που ανέρρωσαν από τη λοίμωξη COVID-19 για να συμμετάσχουν στη δωρεά πλάσματος για τους ασθενείς που νοσούν τώρα από κορωνοϊό.** Όλοι οι συμμετέχοντες είχαν επιβεβαιωμένη διάγνωση λοίμωξης από SARS-CoV-2 με PCR, σε διάστημα τουλάχιστον 14 ημερών μετά την πλήρη υποχώρηση των συμπτωμάτων και δυο αρνητικά αποτελέσματα PCR για SARS-CoV-2 στη συνέχεια. **Συντονιστές της μελέτης είναι οι Καθηγητές Αιματολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ Ευάγγελος Τέρπος, Μαριάννα Πολίτου και Θάνος Δημόπουλος (Πρύτανης ΕΚΠΑ) και ο Καθηγητής Γεώργιος Παυλάκης που είναι Διευθυντής στο Τμήμα Ανθρώπινων Ρετροϊών στο National Cancer Institute (NCI) των ΗΠΑ.**

Τη στιγμή της διάγνωσης της COVID-19, **οι 20 (7,7%) ασθενείς ήταν και παρέμειναν ασυμπτωματικοί, οι 156 (60,2%) ήταν συμπτωματικοί αλλά δεν χρειάστηκαν νοσηλεία και οι 83 (32%) ασθενείς νοσηλεύθηκαν σε Ελληνικά νοσοκομεία.** Ο διάμεσος χρόνος από την ημέρα των πρώτων συμπτωμάτων ή της θετικής PCR (για τους ασυμπτωματικούς συμμετέχοντες στη μελέτη) μέχρι την ημέρα μέτρησης των αντισωμάτων ήταν 62 ημέρες. **Αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2 ανιχνεύθηκαν σε 229 (88%) άτομα.** Τα ποσοστά των ασθενών που είχαν εξουδετερωτικά αντισώματα έναντι του ιού ήταν 56% για τους ασυμπτωματικούς, 82% για τους ασθενείς που είχαν συμπτώματα αλλά δεν χρειάστηκαν νοσηλεία και 91% για τους ασθενείς που νοσηλεύθηκαν. **Οι ασθενείς που νοσηλεύθηκαν είχαν πολύ υψηλούς τίτλους εξουδετερωτικών αντισωμάτων έναντι του κορωνοϊού σε σχέση με αυτούς που δεν χρειάστηκαν νοσηλεία.** Η παρουσία εξουδετερωτικών αντισωμάτων (εξέταση που δεν γίνεται στην Ελλάδα) σχετίστηκε ισχυρά με την παρουσία αντισωμάτων έναντι του ιϊκού αντιγόνου RBD (ουσία που απαιτείται για τη σύνδεση του κορωνοϊού στα ανθρώπινα κύτταρα), εξέταση που γίνεται στη χώρα μας.

Άλλο σημαντικό στοιχείο της μελέτης είναι ότι οι ασθενείς που εξετάσθηκαν εντός χρονικού διαστήματος 60 ημερών από την πρώτη ημέρα των συμπτωμάτων είχαν υψηλότερους τίτλους αντισωμάτων σε σχέση με αυτούς που εξετάσθηκαν αργότερα. Τα αποτελέσματα αυτά μας δείχνουν ότι **υψηλότεροι τίτλοι εξουδετερωτικών αντισωμάτων έναντι του κορωνοϊού ανιχνεύονται σε ασθενείς που χρειάστηκαν νοσηλεία και μάλιστα εντός των πρώτων δύο μηνών από την έναρξη των συμπτωμάτων.**

Η μελέτη αυτή έγινε εφικτή με τη συμμετοχή πολλών Ελλήνων επιστημόνων από διάφορα ελληνικά κέντρα καθώς και από το NCI των ΗΠΑ. Ειδικότερα η συλλογή των δειγμάτων για τη μελέτη των αντισωμάτων και η εργαστηριακή τους ανίχνευση έγινε στα παρακάτω κέντρα (με τους αντίστοιχους ερευνητές):

1. Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Αλεξάνδρα» (Ε. Τέρπος, Ε. Κορομπόκη, Ι. Χαριτάκη, Θ. Σεργεντάνης, Ι. Ντάνασης-Σταθόπουλος, Τ. Μπαγκρατούνη Θ. Δημόπουλος)
2. Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «Αρεταίειο» (Μ. Πολίτου)
3. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικόν» (Β. Παππά, Α. Αντωνιάδου, Α. Μπουχλά, Σ. Παπαγεωργίου και Σ. Τσιόδρας)
4. Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ο Ευαγγελισμός» (Μ. Παγώνη, Σ. Σαριδάκης, Χ. Γιατρά και Α. Κοτανίδου)
5. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών (Α. Σπυριδωνίδης, Γ. Παναγιωτακόπουλος)
6. Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» (Α. Πεφάνης και Κ. Συρίγος)
7. Αντικαρκινικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ο Άγιος Σάββας» (Ε. Γρουζή και Δ. Μοσχανδρέου)
8. Ινστιτούτο Παστέρ (Α. Μεντής και Σ. Λαμπροπούλου)
9. Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (Κ. Σταμούλης)
10. Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο (Λ. Αλεξόπουλος)
11. Τμήμα Ρετροϊών NCI ΗΠΑ (Β.Κ. Felber, Δ. Στέλλας, Μ. Rosati, J. Bear, Χ. Hu και Γ. Παυλάκης)

Στο σημείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τονίσουμε, ότι πρέπει να συνεχιστεί ο έλεγχος αντισωμάτων σε ασθενείς που ανέρρωσαν από τον ιό ώστε να δωρήσουν το πλάσμα τους για να χρησιμοποιηθεί σε ασθενείς που νοσούν τώρα, δεδομένης της έξαρσης της πανδημίας στην Ελλάδα και της αποτελεσματικότητας της θεραπείας ασθενών που πάσχουν οξέως από COVID-19 με το πλάσμα αυτό.